

I

(Legislativní akty)

SMĚRNICE

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2022/738

ze dne 6. dubna 2022,

kterou se mění směrnice 2006/1/ES o užívání vozidel najatých bez řidiče pro silniční přepravu zboží

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 91 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽²⁾,v souladu s řádným legislativním postupem ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/1/ES ⁽⁴⁾ stanoví minimální úroveň otevření trhu pro užívání vozidel najatých bez řidiče pro silniční přepravu zboží.
- (2) Užívání najatých vozidel může snížit náklady podniků přepravujících zboží pro vlastní nebo cizí potřebu a současně zvýšit jejich provozní flexibilitu. Může proto přispět ke zvýšení produktivity a konkurenceschopnosti dotčených podniků. Kromě toho, vzhledem k tomu, že najatá vozidla jsou zpravidla novější než průměrný vozový park, jsou rovněž v průměru bezpečnější a méně znečišťující.
- (3) Směrnice 2006/1/ES neumožňuje podnikům plně využívat výhod souvisejících s užíváním najatých vozidel. Směrnice umožňuje členským státům omezit užívání najatých vozidel, jejichž maximální přípustná celková hmotnost překračuje šest tun, na dopravu pro vlastní potřebu tuzemskými podniky usazenými na jejich území. Kromě toho se od členských států nevyžaduje, aby umožnily užívání najatého vozidla na svém území, pokud bylo toto vozidlo registrováno nebo uvedeno do provozu v souladu s právními předpisy jiného členského státu, než je členský stát, v němž je usazen podnik, který vozidlo najímá.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 129, 11.4.2018, s. 71.

⁽²⁾ Úř. věst. C 176, 23.5.2018, s. 57.

⁽³⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2019 (Úř. věst. C 411, 27.11.2020, s. 258) a postoj Rady v prvním čtení ze dne 20. prosince 2021 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku). Postoj Evropského parlamentu ze dne 5. dubna 2022 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku).

⁽⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/1/ES ze dne 18. ledna 2006 o užívání vozidel najatých bez řidiče pro silniční přepravu zboží (Úř. věst. L 33, 4.2.2006, s. 82).

- (4) S cílem umožnit podnikům využívat ve větší míře výhod souvisejících s užíváním najatých vozidel by tyto podniky měly mít možnost používat vozidla najatá v kterémkoli členském státě, nejen v členském státě, v němž jsou usazeny. Díky této možnosti by zejména mohly snadněji reagovat na krátkodobý, sezónní nebo dočasný prudký nárůst poptávky nebo nahradit vadná či poškozená vozidla a zároveň zajistit dodržování nezbytných bezpečnostních požadavků a odpovídající pracovní podmínky pro řidiče.
- (5) Členským státům by nemělo být dovoleno omezovat na svém území použití vozidla najatého podnikem usazeným na území jiného členského státu, pokud je vozidlo registrováno nebo uvedeno do provozu v souladu s platnými právními předpisy, bezpečnostními požadavky a dalšími závaznými normami jiného členského státu a, jedná-li se o vozidlo vyžadující ověřený opis licence Společenství v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1072/2009 ⁽⁵⁾, pokud je použití vozidla na základě tohoto ověřeného opisu povoleno v členském státě, v němž je podnik usazen.
- (6) S cílem zjednodušit poskytování příslušných důkazů by měly členské státy jako prostředek k prokázání dodržování směrnice 2006/1/ES uznávat rovněž doklady v elektronické podobě.
- (7) Úroveň zdanění silniční přepravy se v rámci Unie stále značně liší. Z tohoto důvodu některá omezení, která mají rovněž nepřímý dopad na svobodu poskytování služeb v oblasti nájmu vozidel, zůstávají odůvodněna, neboť jejich cílem je zabránit daňovým nerovnostem. Členské státy by proto měly mít možnost omezit dobu, po níž mohou podniky, které jsou usazeny na jejich území, využívat najaté vozidlo zaregistrované nebo uvedené do provozu v jiném členském státě. Vzhledem k tomu, že tato směrnice neharmonizuje vnitrostátní zdanění vozidel a pravidla pro registraci vozidel jsou se zdaněním vozidel spojena, měly by mít členské státy možnost požadovat registraci najatého vozidla za předpokladu, že vozidlo může být před touto povinnou registrací provozováno po dobu nejméně 30 dnů. Členským státům by rovněž mělo být povoleno omezit počet těchto vozidel, která si podnik usazený na jejich území nájímá. Toto omezení by nemělo být nižší než určitý podíl počtu vozidel, jež má podnik k dispozici, do něhož se nezapočítávají vozidla najatá v jiném členském státě a neregistrovaná v členském státě, v němž je podnik usazen.
- (8) S cílem zdokonalit prosazování omezení, která členské státy uplatňují na podniky usazené na jejich území při užívání najatých vozidel, která jsou zaregistrována nebo uvedena do provozu v souladu s právními předpisy jiného členského státu⁶ by mělo být členským státům usazení umožněno požadovat, aby doba trvání smlouvy o nájmu nepřekračovala dobu, po níž je povoleno dotčené vozidlo užívat. Platnost ověřených opisů licence Společenství vydaných v souladu s nařízením (ES) č. 1072/2009 lze omezit na období odpovídající době trvání smlouvy o pronájmu. Na těchto ověřených opisech lze rovněž uvádět registrační značka najatého vozidla.
- (9) Provoz najatých vozidel by neměl narušovat monitorování a kontrolu zákonnosti přepravních operací prováděných podniky v členských státech jiných než členských stát, v němž jsou usazeny. V souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009 ⁽⁶⁾ mají vnitrostátní elektronické rejstříky obsahovat registrační čísla vozidel, která má dopravní podnik k dispozici. Tento požadavek by měl rovněž zahrnovat vozidla najatá v jiném členském státě, než je členský stát, v němž je podnik usazen. Nařízení (ES) č. 1071/2009 rovněž stanoví dostupnost údajů uvedených ve vnitrostátních elektronických rejstřících orgány jiných členských států. Vnitrostátní elektronické rejstříky by měly umožnit cílené vyhledávání ve vztahu k vozidlům s registračními čísly vydanými jinými členskými státy než je členský stát, v němž je podnik usazen.

⁽⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1072/2009 ze dne 21. října 2009 o společných pravidlech pro přístup na trh mezinárodní silniční nákladní dopravy (Úř. věst. L 300, 14.11.2009, s. 72).

⁽⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009 ze dne 21. října 2009, kterým se zavádějí společná pravidla týkající se závazných podmínek pro výkon povolání podnikatele v silniční dopravě a zrušuje směrnice Rady 96/26/ES (Úř. věst. L 300, 14.11.2009, s. 51).

- (10) Za účelem zajištění jednotného plnění povinnosti zanášet do vnitrostátních elektronických rejstříků registrační čísla najatých vozidel používaných podnikem, který provozuje silniční přepravu zboží pro cizí potřebu, by Komisi měly být svěřeny prováděcí pravomoci týkající se minimálních požadavků na údaje zanášené do vnitrostátních elektronických rejstříků. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ⁽⁷⁾.
- (11) Za účelem umožnění účinnějšího provádění dopravy pro vlastní potřebu by již členským státům nemělo být umožněno omezovat možnost užívání najatých vozidel v rámci této dopravy. Aby se však zabránilo případným fiskálním problémům, měla by být možnost omezit užívání najatých vozidel v rámci dopravy pro vlastní potřebu zachována ve vztahu k vozidlům, která jsou registrována mimo členský stát, v němž je usazen podnik, který je používá.
- (12) Komise by měla sledovat provádění a účinky směrnice 2006/1/ES a měla by vypracovat zprávu do čtyř let od data provedení této směrnice ve vnitrostátním právu. Tato zpráva by měla náležitě zohlednit dopad této směrnice na bezpečnost silničního provozu, na životní prostředí v důsledku změn ve věkové a typové skladbě vozového parku a na daňové příjmy, zejména s ohledem na odůvodnění omezení stanovených v této směrnici. Zpráva by rovněž měla posoudit, zda provádění této směrnice s sebou nese obtíže související s prosazováním, a to i pravidel kabotáže. Ve světle této zprávy by Komise měla posoudit potřebu zavést do budoucna další opatření v této oblasti.
- (13) Jelikož cílů této směrnice nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich vzhledem k přeshraniční povaze silniční dopravy a otázkám, které má tato směrnice řešit, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (14) Směrnice 2006/1/ES by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Směrnice 2006/1/ES se mění takto:

1) Článek 2 se mění takto:

a) odstavec 1 se mění takto:

i) návětí se nahrazuje tímto:

„1. Každý členský stát umožní, aby vozidla najatá podniky usazenými na území jiného členského státu byla provozována na jeho území, jestliže:“;

ii) písmeno a) se nahrazuje tímto:

„a) je vozidlo registrováno nebo uvedeno do provozu v souladu s právními předpisy kteréhokoli členského státu a případně užíváno v souladu s nařízeními Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009 ^(*) a (ES) č. 1072/2009 ^(**)“;

^(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009 ze dne 21. října 2009, kterým se zavádějí společná pravidla týkající se závazných podmínek pro výkon povolání podnikatele v silniční dopravě a zrušuje směrnice Rady 96/26/ES (Úř. věst. L 300, 14.11.2009, s. 51).

^(**) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1072/2009 ze dne 21. října 2009 o společných pravidlech pro přístup na trh mezinárodní silniční nákladní dopravy (Úř. věst. L 300, 14.11.2009, s. 72).“;

⁽⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

b) v odstavci 2 se návěťi nahrazuje tímto:

„2. Dodržení podmínek uvedených v odst. 1 písm. a) až d) se prokazuje předložením následujících dokladů v tištěné nebo elektronické podobě, které se musí nacházet ve vozidle:“;

2) Článek 3 se nahrazuje tímto:

„Článek 3

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zajistily, že podniky usazené na jejich území mohou pro silniční přepravu zboží používat najatá vozidla za stejných podmínek jako vozidla, která tyto podniky vlastní, a to pokud jsou splněny podmínky stanovené v článku 2.

2. Je-li najaté vozidlo registrováno nebo uvedeno do provozu v souladu s právními předpisy jiného členského státu, může členský stát, v němž je podnik silniční dopravy usazen:

a) omezit období, po něž mohou být najatá vozidla užívána na jeho území, pokud je užívání najatého vozidla tímto podnikem silniční dopravy umožněno po dobu alespoň dvou po sobě následujících měsíců v kterémkoli kalendářním roce; v takovém případě může členský stát požadovat, aby doba platnosti smlouvy o pronájmu nepřesahovala časový limit stanovený tímto členským státem;

b) vyžadovat, aby po uplynutí období, které není kratší než 30 dní, byla najatá vozidla registrována v souladu s jeho vnitrostátními pravidly pro registraci vozidel; v takovém případě může členský stát požadovat, aby doba platnosti smlouvy o pronájmu nepřesahovala dobu provozu před povinnou registrací;

c) omezit počet najatých vozidel, která mohou být podnikem využívána za podmínky, že povolený minimální počet vozidel činí alespoň 25 % vozového parku pro přepravu zboží, který má podnik k dispozici podle čl. 5 odst. 1 písm. g) nařízení (ES) č. 1071/2009 buď k 31. prosinci roku předcházejícího užívání najatého vozidla, nebo ke dni, kdy podnik začne používat najaté vozidlo, jak stanoví členský stát; podniku, jehož celkový vozový park čítá více než jedno a méně než čtyři vozidla, se však umožní používat alespoň jedno takové vozidlo; minimální počet podle tohoto písmene se vztahuje na vozový park pro přepravu zboží, který má podnik k dispozici, na základě vozidel, která jsou registrována nebo uvedena do provozu v souladu s právními předpisy uvedeného členského státu;

d) omezit používání takových vozidel pro dopravu pro vlastní potřebu.“

3) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 3a

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby registrační číslo najatého vozidla využívaného podnikem, který provozuje silniční přepravu zboží pro cizí potřebu, bylo zaneseno do vnitrostátních elektronických rejstříků podle článku 16 nařízení (ES) č. 1071/2009.

2. Příslušné orgány členských států úzce spolupracují a pohotově si poskytují vzájemnou pomoc a jakékoli relevantní informace s cílem usnadnit provádění a prosazování této směrnice. Každý členský stát za tímto účelem určí národní kontaktní místo pověřené výměnou informací s ostatními členskými státy.

3. Výměna informací uvedená v odstavci 1 probíhá prostřednictvím systému evropských rejstříků podniků silniční dopravy (systém ERRU) podle prováděcího nařízení Komise (EU) 2016/480 (*).

4. Členské státy zajistí, aby informace poskytnuté podle tohoto článku byly použity pouze ve věcech, pro něž byly vyžádány. Jakékoli zpracování osobních údajů se provádí výlučně za účelem plnění této směrnice a v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 (**).

5. Vzájemná správní spolupráce a pomoc se poskytuje bezplatně.

6. Žádost o informace nebrání příslušným orgánům v tom, aby přijaly opatření v souladu s příslušnými ustanoveními unijního a vnitrostátního práva za účelem vyšetřování a předcházení údajných porušení pravidel vyplývajících z provádění této směrnice.

7. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zajistily, že zpracování údajů uvedených v odstavci 1 tohoto článku splňuje požadavky na informace uvedené v čl. 16 odst. 2 písm. g) nařízení (ES) č. 1071/2009, jak jsou specifikovány v čl. 16 odst. 2 třetím a pátém pododstavci a odst. 3 a 4 uvedeného nařízení.

8. Do 14 měsíců po přijetí prováděcího aktu o stanovení společného vzorce pro výpočet hodnocení rizika podle čl. 9 odst. 1 druhého pododstavce směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/22/ES (***) přijme Komise prováděcí akty, jimiž stanoví minimální požadavky týkající se údajů, které mají být zanášeny do vnitrostátních elektronických rejstříků s cílem umožnit propojení rejstříků, a upřesní funkce, které jsou nezbytné pro zpřístupnění informací příslušným orgánům během silničních kontrol. Tyto minimální požadavky a funkce musí být v souladu s požadavky a funkcemi stanovenými podle čl. 16 odst. 6 nařízení (ES) č. 1071/2009. Tyto prováděcí akty se přijímají poradním postupem podle čl. 5b odst. 2 této směrnice.

9. Členské státy zajistí, aby údaje uvedené v odstavci 1 byly přístupné příslušným orgánům během silničních kontrol.

(*) Prováděcí nařízení Komise (EU) 2016/480 ze dne 1. dubna 2016 o zavedení společných pravidel pro propojení vnitrostátních elektronických rejstříků podniků silniční dopravy a o zrušení nařízení (EU) č. 1213/2010 (Úř. věst. L 87, 2.4.2016, s. 4).

(**) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

(***) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/22/ES ze dne 15. března 2006 o minimálních podmínkách pro provedení nařízení (ES) č. 561/2006 a (EU) č. 165/2014 a směrnice 2002/15/ES, pokud jde o předpisy v sociální oblasti týkajících se činností v silniční dopravě, a o zrušení směrnice Rady 88/599/EHS (Úř. věst. L 102, 11.4.2006, s. 35).“;

4) Vkládají se nové články, které znějí:

„Článek 5a

Do 7. srpna 2027 Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o provádění a účincích této směrnice. Tato zpráva obsahuje informace o užívání vozidel najatých v jiném členském státě, než je členský stát, v němž je usazen podnik nájímající vozidlo. Zpráva se zejména věnuje dopadům na bezpečnost silničního provozu, na životní prostředí, na daňové příjmy a na prosazování předpisů v oblasti kabotáže v souladu s nařízením (ES) č. 1072/2009. Na základě této zprávy Komise posoudí, zda je nutné navrhnout další opatření.

Článek 5b

1. Komisi je nápomocen výbor zřízený čl. 42 odst. 1 nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 165/2014 (*). Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 (**).

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 4 nařízení (EU) č. 182/2011.

- (*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 165/2014 ze dne 4. února 2014 o tachografech v silniční dopravě, o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 o záznamovém zařízení v silniční dopravě a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 o harmonizaci některých předpisů v sociální oblasti týkajících se silniční dopravy (Úř. věst. L 60, 28.2.2014, s. 1).
- (**) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).“

Článek 2

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 6. srpna 2023. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnicí nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 3

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 4

Tato směrnice je určena členskými státem.

Ve Štrasburku dne 6. dubna 2022.

Za Evropský parlament
předsedkyně
R. METSOLA

Za Radu
předseda
C. BEAUNE